

Obsah

Předmluva	9
Úvod	11
<i>Organické kyseliny</i>	14
Kyselina citronová	15
Příprava kultur	17
Uchovávání kultur	20
Regenerace degenerovaných kultur	21
Vliv různých faktorů	21
Enzymatické jedy	26
Mechanismus tvorby kyseliny citronové	26
Suroviny	33
Příprava očkovacího materiálu pro provoz	33
Testování spor	34
Provozní kvašení	34
Izolace kyseliny citronové ze zkvašených půd	41
Submersní kultivace	43
Kyselina fumarová	46
Chemismus tvorby kyseliny fumarové	48
Kultivace, kvašení a izolace	50
Kyselina D-glukonová	52
Mikroorganismy	52
Mechanismus glukonového kvašení	54
Technologický postup	55
Zakvášení	57
Úprava kvasného roztoku	58
Kvašení za nepřetržitého přítoku hydroxydu sodného o	60
Kontaminace	61
Izolace kyseliny glukonové	61
Použití kyseliny glukonové, resp. jejích solí	61
Kyselina itaconová	62
Mechanismus tvorby kyseliny itaconové	63
Pěstování a selekce	65
Kontaminace	67
Izolace kyseliny itaconové	67
Použití kyseliny itaconové	68
Kvašení propionové a máselné	68
Kvašení propionové	68
Mechanismus propionového kvašení	68

Kvašení máselné	69	
Mechanismus máselného kvašení	70	
Izolace kyseliny máselné	70	
Kyselina mléčná		70
Charakteristika jednotlivých rodů, resp. druhů	72	
Formy kyseliny mléčné	73	
Mechanismus mléčného kvašení	74	
Suroviny pro výrobu kyseliny mléčné	77	
Izolace a příprava kultur	78	
Činitelé ovlivňující mléčné kvašení	79	
Zařízení pro výrobu kyseliny mléčné — část kvasná	84	
Technologický postup kvašení	84	
Izolace a čištění kyseliny mléčné	90	
Mléčné kvašení vyvolané plísňemi	100	
Výroba mléčného octa, zv. Laktacid	100	
Výroba opticky aktivní kyseliny mléčné	102	
Použití kyseliny mléčné	104	
Kyselina octová (ocet)		105
Mikroorganismy	107	
Mechanismus tvorby kyseliny octové	113	
Příprava kultur	114	
Vlivy působící na octové kvašení	114	
Vlastní výroba octa	121	
Vady octa	141	
Zivočišní škudci	142	
Úprava a ukládání octa	143	
Aminokyseliny		146
Kvašení L-glutamové	147	
Tvorba lysinu	149	
Produkce L(+)-valinu	152	
Produkce L-ornithinu	154	
Ketonické kvašení		155
Kvašení 5-keto-D-glukonové	156	
Izolace kyseliny 5-keto-D-glukonové	157	
Použití kyseliny 5-keto-D-glukonové	157	
Kvašení 2-keto-D-glukonové	157	
Kvašení sorbózové a výroba vitamínu C	158	
Příprava sorbózy	159	
Zpracování sorbózy na kyselinu askorbovou	160	
Izolace 2-keto-L-gulonanu	162	
Kvasná výroba dihydroxyacetonu	163	
Kvasná výroba kyseliny α -ketoglutarové	164	
Kyselina koji	165	
Organická rozpouštědla		168
Butanol-acetonové kvašení	169	
Mikroorganismy	170	
Izolace, selekce a aktivace produkčních mikroorganismů	173	
Mechanismus tvorby rozpouštědel	175	
Suroviny pro butanol-acetonové kvašení	178	
Strojní zařízení a technologie	178	
Příprava záparý	181	
Příprava zákvasu	183	
Hlavní kvašení	185	
Faktory ovlivňující průběh kvašení	190	
Mikrobiální kontaminace	192	
Bilance	194	

Provozní ztráty	195
Vedlejší produkty	195
Izolace neutrálních produktů	197
Posuzování n-butanolu a acetonu pro technické účely	199
Použití butanolu a acetonu	199
Sanitace	200
Aceton-ethanolové kvašení	200
Mechanismus kvašení	202
Butanol-izopropanolové kvašení	203
Výroba 2,3-butandiolu	204
Klasifikace mikrobů	204
Faktory ovlivňující průběh kvašení	206
Biosyntéza 2,3-butandiolu	212
Suroviny	214
Technologický postup	214
Kontaminace	215
Izolace 2,3-butandiolu	215
Použití 2,3-butandiolu	216
Esterové kvašení	217
Výroba glycerolu	220
Mikroorganismy	222
Kvašení s přidáním sířičitanu	223
Faktory ovlivňující tvorbu glycerolu	223
Suroviny	225
Technologické postupy	225
Bakteriální kontaminace	231
Získávání sířičitanu ze zahuštěných výpalků	231
Destilace vyčerpených výpalků	232
Rafinační destilace	234
<i>Enzymy</i>	235
Amylázy (diastáza)	237
Plíšnové amylázy	238
Bakteriální amylázy	243
Glukózooxydáza	248
Produkční půda	249
Příprava enzymového preparátu	251
Použití glukózooxydázy	252
Pektolytické enzymy	252
Proteolytické enzymy	254
Bakteriální proteázy	255
Plíšnové proteázy	256
Izolace proteolytických enzymů	257
<i>Vitaminy</i>	260
Riboflavin	262
Vliv prostředí na produkci vitamínu B ₂	264
Eremothecium ashbyi	266
Ashbya gossypii	270
Vliv zákvasu a produkční půdy	271
Candida guilliermondii a jiné mikroorganismy	271
Clostridium acetobutylicum	272
Biosyntéza riboflavinu	273
Izolace riboflavinu	276
Příprava koncentrátu vitamínu B ₂	279
Vitamin B ₁₂	279
Struktura	281

Kvašení	282
Izolace vitamínu B ₁₂	287
Karotenoidy	288
Kultivace	300
Extrakce karotenoidů	301
Jiné kvasné výroby	303
6-Azauridin	303
Izolace 6-azauridinu	305
Dextranové kvašení	306
Nároky na růstové látky a živiny	308
Kultivační podmínky	309
Průběh kvašení	309
Struktura získaného dextranu a jeho kvalita	309
Pracovní postup	310
Izolace a čištění dextranu	312
Použití dextranu mimo lékařství	314
Giberelin	314
Fyziologický účinek giberelinu	317
Kultivace	318
Izolace giberelinu	319
D(-)-Fenylacetylkarbinol	320
Vlivy působící na biosyntézu fenylacetylkarbinolu	323
Vlastní výroba	323
Námelové alkaloidy	325
Mikrobiologická transformace steroidů	327
Fyziologické funkce	330
Mikroorganismy	330
Transformační reakce	332
Technická fermentace	339
Izolace prednisonu	341
Biosyntéza tuku	341
Tukový koeficient	343
Biosyntéza mastných kyselin	343
Kultivace	346
Izolace tuku	348
Složení tuku	348
Literatura	350
Rejstřík věcný	352
Rejstřík mikroorganismů	357